



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et intonuit de cœlo dominus, & altissimus dedit uocem suam. Grando & carbones ignis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

gradient in conspectum dei, gloria domini apparuit, unde & retulit ex eodē
confonit sermonis domini, gloriam uultus sui, ut Exo. xxxiiij. scribitur, simul
subegundo & carbones igniti transierunt, & iam in eius conspectu non fu-
erat gloria speculantis dei. Ita & nobis, docente Apostolo, reuelata fa-
mam transformatis, multa est spes & fiducia, cessat exactor, superatum
et inqum oneris eius, sceptrum exactiois eius & uirga humeri eius, per par-
tium, qui natus est nobis & filium qui datus est nobis Isa. ix.
Iherum hic propheta, uel auger historiam, uel proprio spiritu allegoriam lu-
dit. Non enim expresse legimus in Exodo, grandinem & ignitos carbones in
monte Sinai de celo missos, sed quia ualida tempestas fuit, intelliguntur, &
ignis grande, nix, spiritus procellarum, non minus mixta fuisse, q̄ in Aegy-
pti plaga mixta fuerunt, cum utrobiq; idem legis officiū figuratum fuerit.

Hec pro meo captu dixerim, aliud abundet suo sensu, nam uerbum, transi-
ent significare mutationem, illud Matth. xxiiij. probat. Coelum & terra trā-
sibunt, verba autem mea non transibunt, quam significationem hoc tempore
& loco apprehendi. Qd si quispiam uoleat intelligi: Nubes, grandinem, carbo-
nes, transire pr̄ claritate conspectus dei, id est, uerbum & increpationes legis
valere & pertinere nec impeditri, quin efficiant id in peccatoribus, propter
quod predicant, ob presentiam gloriae dei praedicant, quæ confundit super-
biam hominum, sicut psal. lxxvi. uidetur loqui. Etenim sagitta tua transeunt,
non damno, potest & hic transitus, pulchre quadrare præcedentibus & sequē-
tibus, quo efficacia verbi monstrat, ut Heb. v. uiuus & efficax est sermo dei, &
penetrans omni gladio ancipiti, nec meū est diffinire, ultra sententia præstet,

Et intonuit de celo dominus, & altissimus dedit uocem suam.

Grandio & carbones ignis.

Hic uersus prope cogit, posteriorem sententiam præcedentis uersus acce-
ptari, tamen utramque uideamus, de priore prius, Ex historia uidetur illud refer-
re, quod Exo. xix. scribitur, Dominus respondisse Moysi loquenti, deinde uo-
ces auditæ & dominum locutum, decem præcepta. Quorum allegoria est, so-
liuus domini uoce impleri legem, Quid est enim Mosen loqui, & dominum re-
spondere, nisi per Mosen legem dari, per Christum autem, qui legi responde-
at & eam solus impletat, gratia & ueritatem fieri, ut Iohann. i. dicit: Lex per Mo-
sen data est. Gratia autem & ueritas per Iesum Christum facta est. Intonat er-
go de celo dominus, id est, de choro Apolitico prædicat uerbum gratia, &
idem dat uocem suam, per repetitionem dictum, Vox enim domini, vox uir-
tutis est, ut psal. xxivij. uidebimus, & psal. lxvij. Ecce dabit uoci sux, uocem
uirutis.

Qua figura & psal. cxlvij. pulchre ludit. Qui dat niuem sicut lanam, nebu-
lam sicut cinerem spargit. Mittit cristallum suum (id est, grandinem) sicut buc-
cellas, ante faciem frigoris eius quis sustinebit? Emittet uerbum suū & lique-
faciet ea, flabit spiritus eius & fluent aquæ. Quibus omnibus significatur, mi-
nisterium prædicationis, quod asperum est priore legis, dulce autem posteri-
ore uerbi officio. Hoc senſu, oportet, Grandinem & carbones ignis alia signi-
ficatione accipere q̄ præcedente uerbu accepimus, nam illic aspera & urentia
legis uerba diximus, hic iucunda & refrigerantia significari, dici oportebit.

Ii ij Quod &

Quod & si aliquo studio possimus utraq; assere, ut uerbum gratia aliorum
sit urens carni & sanguini (Nescit enim homo precium eius, sicut ludus lo-
han. vij. Sermo Christi, qui erat sermo uite, durus erat & sermo mortis. Et Pa-
lus facetur sese esse bonum Christi odorem, alijs tamē in uitam, alijs in morte
apparet tamen esse uiolentum & coactum.

Erit ergo tunc uerborum ordo; Dominus dedit uocem suam, que elan-
do & carbones ignis, id est, aspera & urens, deus enim noster ignis conuic-
tus, immo ut Hiere. xxij. dicit; Nonne uerba mea sunt quasi ignis, dicit domi-
nus, & quasi malleus conterens petram? Quare & alteram sententiam sub iu-
dicio cuiuscq; tractemus, ubi & si satis in praecedentibus dixerat, terram com-
motam, fundamenta cōcussa, irascente domino, & ipsum uolasse super Che-
rubim, & alia, quib⁹ uirtus uerbi legis declarata est, & praesentia domini in mi-
nistris uerbi, tamen hoc ipsum etiam his uersibus tractat idem inculcanus &
explicatur, dicens, Nubes ipsas præfulgore eius fuisse efficaces & dīmīndi
de celo tonasse, dedisse uoces suas grandineas & igncas, ne id opens, quod lex
minando, terrendo, turbando, surgando, increpando, arguendo, urendo, & cō-
sumendo (haec enim omnia uidimus in his uersibus dari ministerio legis ope-
ratur, ipsis nubibus, Apostolis & prædictoribus tribuā), sed soli dīo, qui dat
nubes, grandine, ignitos carbones trāsire, ipse enim dat hanc uocem suam de
celo. Sic enim & in historia legimus, fuisse sonitum tempestatis, ante uocem
buccinæ, ut clarior & clarior legis intelligentia detur, assiduitate docendi.

Pater ergo & translatores nō intellexisse hos uersus, dum per solo eū uerte-
runt, dedit uocem suā, grando & carbones ignis, Vbi uertendum erat, uocem
suam, grandinē & carbones ignis in accusatiō, a uerbo, dedit, pendente, ubi
sue uocem distinguas a carbonibus & grandine, sue coniungas, nihil refert,
Modo per utrūq; intelligas uocē p̄dicationis, qua ut uaria est & uarijs affe-
ctibus seruiens, ita numerosis illis celi impressionibus figurat, ut sunt, stellæ,
pluiae, grando, nebula, nix, fulmen, fulgura, & omnibus que ex celo labi pos-
sunt, sue iniunctiō, sue mortificatiā, quorū priora uerbo uite, posterora uer-
bo legis accommodanda sunt; Celi em̄ sunt Ap̄l, ut sequēt̄ psal, uidehimus.

II. Reg. xxij. Non nihil uariant hi uersus, sic enim legunt. Posuit tenebras
in circu tu suo latibulum suum (ubī omītit latibulum suum, & pro tabernac-
lum suū, latibulū suum ponitur) cibrans aquas de nubibus cœlorū (pro denſi-
tas a quarū in nubibus nubium, densa enim mubes cibrare uident aquas) P̄ræ-
fulgore in cōspectu eius, trāsierūt carbones ignis, (pro quo holter texus, ibi
dem habet, p̄ræfulgore in cōspectu eius nubes, succēsi sunt carbones ignis, nu-
bes enim superfluit, & succēsi sunt, idē uerbū est, quod transierūt, utrūq; ligni-
ficans) Et intonuit de celo dīs & altissimus dedit uocē suā (ubi nō repetit, grando & carbones ignis) Quā diuersitatē, ociosis & studiosis relinguo,

Et misit sagittas suas & dissipauit eos.

Fulgura multiplicauit & conturbauit eos.

Euidens est allegorice prophetam loqui de sagittis, cum nihil in historiade
eisdem legatur, qui re sagittas appellat ipsa fulmina, de quibus dicit, Exo. xix.
Et cōperunt micare fulgura, sic & psal. lxxvij. uocat, Etenim sagittæ tran-
seunt, uox tonitruī in rota. Hinc uerba, quibus configitur conscientia, sag-
ittæ uocantur, psal. xxxix, Quoniam sagitta tuta infixæ sunt mihi. Et lob. vi. Sa-
græ